

บทความวิจัย (Research Article)

การสร้างสรรคเพลงคู่มือด้วยแนวกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์ จากทำนองพื้นบ้านไทยสี่ภาค

Creating Fingerstyle Guitar from Four Regional Thai Folk Tunes in Duet

กวิน ภูศรีเทศ, ธรรมศ อัมโร*

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร พิษณุโลก ประเทศไทย

Kawin Phusrithet, Tat Amaro*

Faculty of Humanities, Naresuan University, Phitsanulok, Thailand

Received: June 13, 2024 / Revised: September 11, 2024 / Accepted: September 12, 2024

บทคัดย่อ

เครื่องดนตรีประเภทกีตาร์ เช่น กีตาร์โปร่งสายเหล็ก กีตาร์โปร่งสายไนลอนและกีตาร์ไฟฟ้าสามารถใช้เป็นเครื่องสร้างความบันเทิงให้แก่ผู้คนทั่วไป อีกทั้งยังได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายในสังคมไทย กีตาร์โปร่งสายเหล็กซึ่งมักเรียกกันว่ากีตาร์โฟล์คได้พัฒนารูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวผ่านเทคนิคการเล่นในรูปแบบฟิงเกอร์สไตล์ ซึ่งในยุคปัจจุบันการบรรเลงกีตาร์สไตล์นี้ได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากนักกีตาร์ที่มีชื่อเสียงได้สนใจประพันธ์หรือเรียบเรียงบทเพลงให้เข้ากับวิธีการเล่นในแบบฟิงเกอร์สไตล์ เช่น ไมเคิล เฮดเจดส์ (Michael Hedges) โทมัส ลีบ (Thomas Leeb) หรือรالف ทาวเนอร์ (Ralph Towner) ในการนี้จึงทำให้กีตาร์อะคูสติคได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายและเป็นที่ประจักษ์สำหรับผู้ชื่นชอบเสียงของกีตาร์โปร่ง

เทคนิคการเล่นกีตาร์แนวฟิงเกอร์สไตล์ส่วนใหญ่ให้เสียงที่ท่วงทำนองไพเราะเนื่องจากนิยมใช้ฮาร์โมนิก โดยบรรเลงพร้อมกับการเคาะลงบนลำตัวหรือบนเฟรตทั้งมือซ้ายและขวาเพื่อให้เกิดมีแนวดนตรีแบบโพลีโฟนี กีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์นิยมการตั้งสายแบบพิเศษซึ่งสามารถสร้างเสียงประสานได้จากเพียงการดีดสายเปล่าเพื่อให้เกิดเสียงที่สั่นพ้องเพื่อช่วยสนองความต้องการของผู้เล่นในทางปฏิบัติ การเรียบเรียงในแนวฟิงเกอร์สไตล์มุ่งประเด็นในการผสมผสานระหว่างการประพันธ์เพลงและการใช้คีตปฏิบัติ ซึ่งมีท่วงทำนองหลักไว้ 3 ส่วนคือ แนวทำนองแนวคอร์ดและแนวเบสโดยอาจเล่นไปพร้อมกันหรือสลับกันไปมา ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการเล่นแบบของผู้เรียบเรียง แต่กระนั้นพบว่ามักจะมุ่งไปที่การสร้างกระสวนจังหวะที่ต่อเนื่องซ้ำ ๆ มากกว่าแนวทำนอง

* Corresponding author, email: tata@nu.ac.th

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยชื่อ อัลบั้มกีตาร์ดูเอ็ต : บทเพลงพื้นบ้านสี่ภาคสำหรับกีตาร์คลาสสิก ฟิงเกอร์สไตล์และกีตาร์ไฟฟ้าซึ่งได้รับทุนจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ปีงบประมาณ 2566 บทความนี้มุ่งนำเสนอวิธีการเรียบเรียงกีตาร์ดูเอ็ตไปใช้กับกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ซึ่งมีการแบ่งกระบวนการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอน ขั้นตอนแรกคือรวบรวมข้อมูลผ่านการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียบเรียงกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์ ขั้นที่สอง ผู้วิจัยคัดเลือกทำนองเพลงจาก 4 ภูมิภาคของประเทศไทยที่ได้ค้นคว้ามาจากสื่อออนไลน์อยู่ทุบขั้นตอนสุดท้ายเป็นการนำวัตถุดิบเหล่านั้นมาเรียบเรียงเสียงประสานสำหรับกีตาร์ดูเอ็ตโดยบทความฉบับนี้มุ่งนำเสนอแนวทางของกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์เป็นหลัก

ผู้วิจัยลงพื้นที่ภาคสนามเพื่อสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการประพันธ์หรือเรียบเรียงสำหรับกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์จำนวน 4 คน คือ บุญชอบ หนองม่วงศรีนา (วันที่ 17 กันยายน 2566) ช้อง มงคล (วันที่ 24 กันยายน 2566) พิจักษณ์ วีระไทย (วันที่ 1 ตุลาคม 2566) และกฤษณ์ บาลไทยสงค์ (วันที่ 8 ตุลาคม 2566) ผู้วิจัยคัดเลือกคำถามสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างที่สามารถพัฒนาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย บทสนทนาระหว่างการสัมภาษณ์ช่วยให้ผู้สัมภาษณ์สอบถามได้อย่างต่อเนื่องในประเด็นที่น่าสนใจและเป็นธรรมชาติเพื่อรับทราบถึงข้อมูลเชิงลึกอีกด้วย เทปสัมภาษณ์ได้ถูกถอดเสียงแบบคำต่อคำด้วยซอฟต์แวร์ VB-CABLE Virtual Audio Device ซึ่งช่วยให้สามารถถอดเสียงคำพูดให้เปลี่ยนเป็นข้อความลงในโปรแกรมไมโครซอฟท์เวิร์ด จากนั้นจึงตรวจสอบการถอดเสียงโดยมุ่งประเด็นเป็นพิเศษกับคำศัพท์ทางดนตรี และตรวจสอบความถูกต้องให้แน่ใจว่าคำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์มีความชัดเจนเพื่อที่จะนำไปใช้เป็นประโยชน์แก่แนวทางการเรียบเรียง บทความนี้จะนำเสนอแนวทางการเรียบเรียงผ่านการวิเคราะห์เพลงแนวกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์ที่คัดเลือกไว้จำนวน 4 เพลงจากทำนองพื้นบ้าน 16 เพลง ได้แก่ *ล่องแม่ปิง* *บุโจ๊ะปี่ซัง* *เพลงเหย่ย* และ *นกไขบินข้ามทุ่ง*

การเรียบเรียงเพลง *ล่องแม่ปิง* มุ่งเน้นการใช้การประสานเสียงของกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์อย่างเรียบง่ายขณะที่กีตาร์แนวที่สองทำหน้าที่บรรเลงเสริมทำนองในย่านเสียงต่ำได้อย่างเหมาะสม ต่อมากีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์จะเปลี่ยนเป็นเล่นคอร์ดโดยผสมผสานเทคนิคการเคาะสายด้วยนิ้วโป้งมือขวาเพื่อสร้างสีสันของเสียงที่น่าประทับใจ อีกทั้งกีตาร์แนวที่สองก็ทำหน้าที่ประสานเสียงให้กับทำนองเพื่อช่วยเพิ่มอรรถรสให้กับดูเอ็ตโดยรวมเป็นอย่างดี สำหรับเพลงพื้นบ้านภาคใต้ที่มีชื่อว่า *บุโจ๊ะปี่ซัง* การเรียบเรียงจะเน้นไปที่การใช้เทคนิคบูมซิกเพื่อแสดงถึงองค์ประกอบสำคัญในการจัดวางโครงสร้างเสียงประสาน รวมถึงการเล่นคอร์ดโครมาติกที่สามารถเพื่อเพิ่มสีสันให้กับบทเพลง ในขณะที่กีตาร์ไฟฟ้าแนวที่สองเล่นทำนองเคาน์เตอร์พอยท์ประสานสนับสนุนการเล่นกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์

แนวทางการเรียบเรียงเพลง *เหย่ย* ได้รับอิทธิพลจากเทคนิคการประพันธ์ดนตรีแบบอิมเพรสชันนิซึมโดยเฉพาะในด้านพื้นผิวของเสียงและกระสวนจังหวะ กีตาร์ดูเอ็ตเพลง *เหย่ย* ถูกออกแบบให้ได้อรรถรสของการเลียนเสียงกลองพื้นบ้านภาคกลางแบบดั้งเดิม โดยผสมผสานเทคนิคการเล่นฮาร์โมนิกที่เป็นแบบฉบับเฉพาะ รวมถึงการเคาะลำตัวกีตาร์เพื่อให้ผู้ฟังได้อรรถรสแบบแผนการตีกลองพื้นบ้านจากน้ำเสียงของกีตาร์

ท่วงทีของกระสวนจังหวะที่ได้รังสรรค์ขึ้นจากเทคนิคการเคาะลำตัวกีตาร์จะกระตุ้นให้ผู้ฟังระลึกถึง
น้ำเสียงดนตรีพื้นบ้านภาคกลางที่เรียบเรียงได้สอดคล้องกับบรรยากาศของบทประพันธ์ที่พบในดนตรีแบบ
อิมเพรสชันนิซึม สำหรับเพลง *นกไซบินข้ามทุ่ง* ซึ่งเป็นเพลงพื้นบ้านอีสานที่มีลักษณะจังหวะที่มีชีวิตชีวานั้น
ได้รับการเรียบเรียงเพื่อเน้นเทคนิคการเล่นแบบฟิงเกอร์สไตล์ที่แสดงให้เห็นถึงความสดใส ผ่านเทคนิคการเคาะ
ที่ลำตัวโปร่งและขอบด้านบนของกีตาร์โดยสามารถเลียนแบบจังหวะของกลองภาคอีสานได้อย่างลงตัว
ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการปรับเทคนิคการเรียบเรียงให้เหมาะสมกับรูปแบบทางวัฒนธรรม
ที่หลากหลาย จึงกล่าวได้ว่า ผลการวิจัยนี้เป็นแนวทางในการพัฒนาองค์ความรู้การสร้างสรรค์และเรียบเรียง
เพลงสำหรับกีตาร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทของทำนองเพลงพื้นบ้านทั้ง 4 ภูมิภาคของประเทศไทย
ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการศึกษาครั้งนี้จะมีส่วนช่วยสนับสนุนให้เกิดแรงผลักดันทางวิชาการ เพื่ออภิปราย
จุดเชื่อมโยงระหว่างดนตรีพื้นบ้านและการเรียบเรียงดนตรีสำหรับกีตาร์ร่วมสมัยในวงกว้าง

คำสำคัญ : แนวกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์ / เพลงพื้นบ้าน / กีตาร์ดูเอ็ต

Abstract

Guitars, including steel-string acoustic guitars, nylon-string acoustic guitars, and electric guitars, have long been central to entertainment and have maintained widespread popularity across Thai society. Among these, steel-string acoustic guitars—commonly referred to as folk guitars—have developed a distinctive style, particularly through the use of fingerstyle techniques. In contemporary times, the significance of the fingerstyle guitar has grown, as renowned guitarists such as Micheal Hedges, Thomas Leeb, or Ralph Towner all have composed pieces in this style, leading to its commonplace performance and admiration among acoustic guitar enthusiasts.

Fingerstyle guitar is recognized for producing a highly resonant sound, primarily through the utilization of harmonics, tapping on the guitar's body or frets with both the left and right hands. This approach results in a polyphonic texture that enhances the musical performance. The practice frequently involves the use of special tunings, which facilitate harmonic resonance and allow the guitarist to generate rich overtones, thereby serving both practical and artistic purposes. The arrangement of fingerstyle guitar pieces entrusts the process of composition and improvisation in equal measure, structured around three fundamental

components: melody, harmony, and bassline. These elements may occur simultaneously or in succession, depending on the arranger's artistic choices. Notably, the arrangement method for fingerstyle guitar tends to emphasize repetitive rhythmic patterns, with relatively less focus on melodic renditions.

This article is part of the research project *Album Guitar Duet: Four Regional Folk Music Repertoires for Classical, Fingerstyle, and Electric Guitars*, which is funded by the National Research Council of Thailand (NRCT) for the fiscal year 2023. Specifically, the article examines the conceptual framework and arrangement of guitar duets with a focus on the fingerstyle guitar. The research process was divided into three stages: first, data collection through interviews with experts in guitar arrangement; second, the selection of melodies from the four regions of Thailand, primarily sourced from Youtube; and third, the arrangement for guitar duets.

Fieldwork was conducted through interviews with experts in guitar arrangement: Boonchob Tanomwongtana (17 September 2023), Khong Mongkon (24 September 2023), Pijak Weerathai (1 October 2023), and Grid Banthaisong (8 October 2023). Structured interview questions were developed to address key themes in line with the research objectives, while allowing for spontaneous follow-up questions to capture additional insights. The interviews were transcribed verbatim using VB-CABLE Virtual Audio Device software, which facilitated the conversion of spoken content into text within Microsoft Word. The researcher then reviewed the transcripts, paying particular attention to musical terminology and ensuring clarity in the representation of the interviewees' responses. These transcriptions proved invaluable for the development of fingerstyle guitar duets based on folk melodies from Thailand's four regions. This article discusses the arrangements of these duets through the analysis of four selected pieces from a complete set of sixteen: *Longmaeping*, *Pojohpisung*, *Pleangyeiy*, and *Noksaibinkhamthung*.

The arrangement of *Longmaeping* involved a straightforward harmonisation of the fingerstyle guitar, with the second guitar complementing the melody in the lower register. In Section B, the fingerstyle guitar shifted to chordal playing, incorporating harmonics and string tapping with the right hand to create distinctive sonic textures. The second guitar harmonised with the melody, enriching the overall duet. For the southern folk song *Pojohpisung*, the arrangement utilised the boom-chick technique to highlight a key element in the creation of

harmonic structure. Chromatic chord movements were employed to add colour and depth to the piece, while the electric guitar played a melodic counterpoint to support the fingerstyle guitar.

The arrangement of *Pleangyeiy* was influenced by Impressionistic musical techniques, particularly in the treatment of rhythm. The guitar duet was designed to emulate the sound of traditional central Thai folk drums, incorporating harmonics and tapping on the guitar body to evoke the percussive elements of drumming. The melody itself was crafted to evoke a sense of memoirs, aligning with the atmospheric qualities derived from Impressionist harmony. *Noksaibin-khamthung*, an Isan folk song with a lively rhythmic character, was arranged to emphasise fingerstyle techniques that create vibrant sonic textures through tapping and slurring. The fingerstyle guitar was used to imitate the rhythm of drums by tapping on the edges and top of the guitar, demonstrating the adaptability of arrangement techniques for diverse cultural styles.

In conclusion, the findings of this study provide a foundation for further development in the creation and arrangement of guitar music, particularly within the context of folk melodies from Thailand's four regions. The techniques explored in this study contribute to the broader discourse on the intersection of traditional folk music and contemporary guitar arrangements.

Keywords: Fingerstyle Guitar / Regional Folk Tunes / Guitar Duet

เครื่องดนตรีตะวันตกชนิดกีตาร์เป็นตระกูลใหญ่ที่สามารถบรรเลงเพลงได้หลายสไตล์ทั้งบรรเลงเดี่ยวและประกอบการขับร้อง¹ ชนิดแรกคือกีตาร์สายไนลอนที่รู้จักกันว่ากีตาร์คลาสสิก (Nylon-String Classical Guitar) ชนิดที่สองคือ กีตาร์โปร่งสายเหล็ก (Steel-String Acoustic Guitar) และกีตาร์ประเภทอาร์ชท็อป (Archtop Guitar) ที่มีลักษณะของลำตัวเป็นกึ่งโปร่งกึ่งทึบที่ช่วยให้ได้เสียงอะคูสติคจากเสียงธรรมชาติ แต่ในขณะเดียวกันก็สามารถรองรับการขยายเสียงจากตู้แอมป์ได้เช่นกัน กีตาร์ชนิดสุดท้ายซึ่งเป็นประเภทของกีตาร์

¹ Brian Douglas Berlin, "Content Analysis of Guitar Repertoire for Young People: The Michelson and Suzuki Collections" (DME diss., Liberty University, 2021), 9.

ที่ได้รับความนิยมสูงสุดคือ กีตาร์ไฟฟ้า (Electric Guitar)² แต่กระนั้นปราโต (Prato) ก็กล่าวว่ากีตาร์ทั้ง 4 ชนิดนี้มีคุณลักษณะของเสียงที่แตกต่างกันไปตามการออกแบบ โดยเฉพาะเทคนิคการเล่นที่จำเป็นต้องฝึกฝน หากผู้เล่นกีตาร์ชนิดหนึ่งต้องการเล่นกีตาร์อีกชนิดหนึ่ง จำเป็นต้องฝึกซ้อมใหม่ให้เชี่ยวชาญ เพราะกีตาร์แต่ละชนิดต่างก็มีเทคนิคการเล่นที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว³

กีตาร์โปร่งสายเหล็กมีเสียงดังกว่ากีตาร์สายไนลอน เพราะถูกออกแบบให้มีสะพานรองสายที่แข็งแรง และทนต่อแรงดึง อีกทั้งสายเหล็กมีหลักการทางอะคูสติกที่ให้เสียงอนุกรมฮาร์โมนิกที่ชัดเจนในลำดับที่สูง โดยจะส่งผลโดยตรงต่อความกังวานของเสียง⁴ การเคาะที่ลำตัวของกีตาร์โปร่งสามารถเลียนเสียงกลองได้ เนื่องจากการออกแบบจัดวางแผ่นไม้หน้าด้านหน้า (Bracing) ให้มีลักษณะคล้ายกับระบบอะคูสติกที่ได้จากการชิงหนังหน้ากลอง⁵ หน้าที่หลักของกีตาร์สายเหล็กคือการบรรเลงประกอบทำนองสำหรับเพลงแนวป๊อป และแจ๊ส⁶ และยังมีเทคนิคการสร้างเสียงจากการตีด้วยนิ้วมือขวาแทนการใช้แท่งปิ๊ก (Plectrum) หรือใช้นิ้วเคาะ สายให้เกิดเสียง (Tapping) การเล่นกีตาร์ในลักษณะนี้ได้รับความนิยมตั้งแต่ปี ค.ศ. 1950 ซึ่งต่อมาเรียกกันว่า “แนวจิงเกอร์สไตล์”⁷

กีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์เริ่มได้รับความนิยมในประเทศไทยตามลำดับ ช้อง มงคล กล่าวว่าเขาเป็นผู้ที่สนใจ ฟังดนตรีบรรเลงทุกประเภท ซึ่งแม้ว่าต่อมาได้มีโอกาสเล่นแนวกีตาร์ประเภทหนึ่งที่มีทำนองและเสียงประสาน เล่นควบคู่ไปพร้อมกัน แต่กระนั้นก็ยังไม่ทราบที่มาของการเล่นแนวเพลงประเภทนี้ จนกระทั่งเจอคำว่า “ฟิงเกอร์สไตล์” ในหนังสือเพลง I.S. Song Hits⁸ ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับประสบการณ์ของพิทักษ์ วีระ-ไทย ที่เขามีโอกาสได้ฟังแถบเสียงการบรรเลงกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์ก่อนที่จะทราบว่าการเล่นกีตาร์โปร่งที่มี

² Grant Gustafson, “Class Guitar in Middle School: The Guitar, an Ideal Instrument for Students in Middle School, can be used to Study Music of all Genres and Styles,” *Music Educators Journal* 83, 1 (1996): 34.

³ Diego Enrique Prato, “Developing Unification in the Teaching and Learning of Jazz and Classical Guitar” (PhD diss., University of Salford, 2017), 1.

⁴ Joan A Meltz, “The Guitar as a Classroom Instrument,” *American Music Teacher* 26, 2 (1976): 13.

⁵ Gary Lutton, “Contemporary Steel-String Fingerstyle Guitar: Developing New Vocabulary and Improvisational Approaches” (PhD diss., Uls University, 2019), 8.

⁶ Glenn Joseph Caluda, “The Development of a Method for Teaching Fundamentals of Guitar to College Students in Music Education and Music Therapy Curricula” (PhD diss., Louisiana State University, 1985), 28.

⁷ Donovan E Raitt, “The Music of Michael Hedges and the Re-Invention of Acoustic Fingerstyle Guitar” (Master’s Degree, California State University, 2011), 16.

⁸ Khong Mongkon (Lecturer, Western Music Department, Faculty of Humanities and Social Sciences, Rajabhat Rajabhat University), interview by Kawin Phusrithet, September 24, 2023. (in Thai)

ทั้งแนวเบส แนวทำนองและเสียงประสานควบคู่กันไปในันเรียกว่า ฟิงเกอร์สไตล์⁹ ที่มือซ้ายใช้ในการเล่นคอร์ด ส่วนนิ้วโป้งมือขวาทำหน้าที่เช่นเดียวกับมือซ้ายของนักเปียโน ที่สามารถสร้างเสียงให้ออกมาคล้ายกับพื้นผิว ทำนองสอดประสานแบบโพลีโฟนี หรือเรียกว่า One-Man-Band¹⁰

เทคนิคที่ผู้เล่นใช้ในการสร้างเสียงด้วยการเคาะลงบนสาย หรือบนลำตัวของกีตาร์นับเป็นความเฉพาะเจาะจงในแนวทางการเรียบเรียงและบรรเลงในกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์ซึ่งสามารถที่จะเลียนกระสวนจังหวะ กลองของดนตรีป๊อปหรือร็อกได้¹¹ ลัทตัน (Lutton) ได้ชี้ให้เห็นว่า เทคนิคดังกล่าวเลียนแบบมาจากการเล่น ดนตรีฟลามิงโกผสมผสานกับแนวลูลส์ ซึ่งเทคนิคเลียนเสียงจังหวะกลองจะใช้เครื่องหมาย “x” แทนการเล่น เสียงเอฟเฟคด้วยมือขวาและมือซ้าย¹² เสียงต่ำของกลองจะมาจากการใช้ข้อมือเคาะ ในขณะที่ย่านเสียงกลาง จะใช้นิ้วโป้งเคาะในการสร้างเสียง แต่หากใช้นิ้วกลาง นิ้วนางหรือนิ้วก้อยมือขวาเคาะกีตาร์ก็จะได้น้ดกลอง ในย่านเสียงสูง กล่าวคือน้ำเสียงที่ได้จากการเคาะขึ้นอยู่กับการใช้นิ้วและตำแหน่งการเคาะบนผิวหน้ากีตาร์¹³ หากกล่าวถึงเทคนิคการเรียบเรียงของ โทมัส ลีบ (Thomas Leeb) เขามีแนวคิดในการใช้มือซ้ายเป็นทำนอง และมือขวาเลียนเสียงจังหวะกลอง¹⁴ ผลงานเพลงที่สร้างสรรค์ขึ้นโดย ไมเคิล เฮดเจ็ตซ์ จะปรากฏการใช้เทคนิค ต่าง ๆ เช่น ฮาร์โมนิก การเคาะสายหรือเคาะลำตัวให้เกิดเสียงเอฟเฟค ซึ่งแหวกแนวไปจากรูปแบบเดิม¹⁵ ไรต์ (Raitt) ได้กล่าวว่า บทเพลงของไมเคิล เฮดเจ็ตซ์ไม่มีแนวทำนองที่เด่นชัด แต่จะมีลักษณะเด่นในเรื่องของการ เคาะสร้างกระสวนจังหวะที่หลากหลาย อีกทั้งมีการปรับเสียงสายเปล่าแบบไม่อิงมาตรฐาน (Non-Standard Tuning)¹⁶ หรือเรียกกันโดยทั่วไปว่าการตั้งสายแบบเปิด (Open Tuning) ที่ทำให้เกิดเป็นลักษณะเฉพาะของ บทเพลง

กีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์ได้ก่อกำเนิดและมีรากฐานมาจากวัฒนธรรมดนตรีสมัยนิยมของโลกตะวันตก แต่กระนั้นก็ตาม การนำเอาแนวดนตรีประเภทนี้มาประยุกต์ใช้ในสังคมวัฒนธรรมต่างถิ่นถือว่าเป็นความท้าทาย และเป็นสาระสำคัญที่นักกีตาร์ทั่วไปพึงกระทำในฐานะของพลเมืองโลก (Global Citizen) ผู้วิจัยพบว่ามี ผลงานสร้างสรรค์ที่น่าทำนองพื้นบ้านมาเรียบเรียงให้กับกีตาร์อยู่หลายผลงาน เช่น การสร้างสรรค์บทบรรเลง

⁹ Pijak Weerathai (Visiting Lecturer, Western Music Department, Faculty of Fine and Applied Arts, Khon Kaen University), interview by Kawin Phusrithet, October 1, 2023. (in Thai)

¹⁰ Gary Lutton, 51.

¹¹ Gary Lutton, 84.

¹² Gary Lutton, 10.

¹³ Gary Lutton, 49.

¹⁴ Gary Lutton, 47.

¹⁵ Donovan E Raitt, 2.

¹⁶ Donovan E Raitt, 25.

กีตาร์โซนาตาทำนองลายอีสานของรัฐศาสตร์ เวียงสมุทร¹⁷ เพลงรองเง็งเรียบเรียงสำหรับฟลามิงโกกีตาร์ของทยา เตชะเสน¹⁸ หรือบทประพันธ์เพลงอีสานร่วมสมัยสำหรับกีตาร์คลาสสิกของดนุเชษฐ วิสัยจร¹⁹ รวมทั้งผลงานที่ตีพิมพ์ในฐานข้อมูลนานาชาติ เช่น ผลงานสร้างสรรค์ *Sounds of Lisu Music to New Music for Guitar and String Quartet* ของศุภพร สุวรรณภักดี²⁰ แต่หากกล่าวถึงการประพันธ์หรือเรียบเรียงเพลงสำหรับกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์นั้นก็จะมียุคในแวดวงจำกัด เช่น งานวิจัยของเศรษฐศักดิ์ ไสวงามและเฉลิมศักดิ์ พิกุลศรีที่กล่าวถึงแนวคิดการแต่งเพลงอัลบั้ม “จากโลกถึงดวงจันทร์ (Form the Earth to the Moon)” ของพิทักษ์ วีระไทย²¹

บทความฉบับนี้ที่มุ่งเน้นการนำเสนอที่มาและการสร้างสรรค์เพลงคู่อีตด้วยแนวกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์จากทำนองพื้นบ้านไทยสี่ภาค โดยการนำวัตถุดิบทางดนตรีที่เชื่อมโยงอยู่กับท้องถิ่นมาประยุกต์ให้เกิดความทันสมัย การนำเอากีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์ที่มีสีสันของเสียงกีตาร์สายเหล็กมาเล่นทำนองเพลงพื้นบ้านที่เรียบเรียงขึ้นใหม่ให้กลายเป็นดนตรีเขมเบอร์ประเภทคู่อีตโดยบรรเลงคู่กับกีตาร์คลาสสิกหรือกีตาร์ไฟฟ้า กลวิธีนี้จะสามารถสะท้อนให้เห็นถึงพลวัตของการสร้างสรรค์งานทางดุริยางคศิลป์ได้อย่างน่าสนใจ ซึ่งมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อพัฒนาสร้างสรรค์ทำนองเพลงพื้นบ้านสี่ภาคสำหรับกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์

วิธีดำเนินการวิจัย (Methodology)

บทความฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานสร้างสรรค์ในโครงการวิจัยอัลบั้มกีตาร์คู่อีต : บทเพลงพื้นบ้านสี่ภาคสำหรับกีตาร์คลาสสิก ฟิงเกอร์สไตล์และกีตาร์ไฟฟ้าที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ปีงบประมาณ 2566 โดยเฉพาะบทความฉบับนี้ที่มุ่งเน้นไปที่กระบวนการทัศนและการเรียบเรียงให้กับกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์ ผู้วิจัยแบ่งกระบวนการทำงานออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ การเก็บข้อมูลสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญการเรียบเรียงบทเพลงสำหรับกีตาร์ คัดเลือกทำนองเพลงสี่ภาคจากสื่อออนไลน์ยูทูบและ

¹⁷ Rattasat Weangsamut, Chalernsak Pikulsri, and Pongpitthaya Sapaso, “Creative Work for Guitar Sonata of Isan Melodies,” *Rangsit Music Journal* 17, 1 (2022): 90. (in Thai)

¹⁸ Taya Taychasay, “Rong-Ngeng Song Arranged for Flamenco Guitar Style,” *Parichart Journal* 34, 2 (2021): 203. (in Thai)

¹⁹ Danuchate Wisaijorn, “Isaan Music Composition for Classical Guitar,” *Journal of Graduate School Pitchayatat, Ubon Ratchathani Rajabhat University* 14, 1 (2019): 50. (in Thai)

²⁰ Suppabhorn Suwanpakdee, “Sounds of Lisu Music to New Music for Guitar and String Quartet,” *Malaysian Journal of Music* 7 (2018): 203.

²¹ Settasak Sawaingam, and Chalernsak Pikulsri, “Concept and Music Composition for Fingerstyle Guitar of Pijak Weerathai,” *Journal of Fine and Applied Arts, Khon Kaen University* 12, 2 (2020). (in Thai)

นำมาเรียบเรียงเสียงประสานสำหรับกีตาร์คูเอ็ต ในการนี้ผู้วิจัยลงพื้นที่เก็บข้อมูลสัมภาษณ์แนวคิด เทคนิคการเรียบเรียงเสียงประสานจากผู้เชี่ยวชาญกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์ คือ บุญชอบ ฌอนมวงศธนา (วันที่ 17 กันยายน 2566) ฆ้อง มงคล (วันที่ 24 กันยายน 2566) พิจักษณ์ วีระไทย (วันที่ 1 ตุลาคม 2566) และกฤษณ์ บาลไทยสงค์ (วันที่ 8 ตุลาคม 2566) ผู้สัมภาษณ์เตรียมคำถามที่เลือกไว้เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาและตรงตามวัตถุประสงค์งานวิจัย แต่อย่างไรก็ตาม อาจมีคำถามส่วนหนึ่งที่เกิดขึ้นโดยฉับพลันระหว่างการสนทนา เพื่อให้ได้ข้อมูลบางประเด็นที่น่าสนใจ ผู้วิจัยนำเทปสัมภาษณ์มาถอดความเป็นตัวอักษรตามที่ได้ยิน (Verbatim Transcription) เพื่อประมวลแนวคิดของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนด้วยซอฟต์แวร์ VB-CABLE Virtual Audio Device ที่รองรับการถอดเสียงการสัมภาษณ์ออกมาในรูปของคำพูดในโปรแกรมไมโครซอฟท์เวิร์ด จากนั้นผู้วิจัยนำข้อความตรวจสอบคำศัพท์เฉพาะทางดนตรีและคำพูดของผู้ให้สัมภาษณ์เพื่อให้สามารถสื่อสารเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น จากการถอดเทปสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญพบว่า สามารถนำไปเป็นข้อมูลอ้างอิงเพื่อใช้เป็นหลักในการสร้างสรรค์เพลงคูเอ็ตด้วยแนวกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์จากทำนองพื้นบ้านไทยสี่ภาค

ผลการวิจัย (Research Results)

ผู้วิจัยกล่าวถึงการคัดเลือกทำนองเพลงพื้นบ้านไทยสำหรับกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์ จากนั้นจึงนำเสนอแนวคิดการสร้างสรรค์เพลงคูเอ็ตด้วยแนวกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์จากทำนองพื้นบ้านไทยสี่ภาคจำนวน 4 บทเพลง คือ ล่องแม่ปิง บุโจ๊ะปี่ซัง เพลงเหย่ย และนกไซบินข้ามทุ่ง

1. บทเพลงพื้นบ้านไทยสี่ภาคสำหรับฟิงเกอร์สไตล์

โครงการวิจัยอัลบั้มกีตาร์คูเอ็ต : บทเพลงพื้นบ้านสี่ภาคสำหรับกีตาร์คลาสสิก ฟิงเกอร์สไตล์และกีตาร์ไฟฟ้า ผู้วิจัยเลือกให้กีตาร์ทั้ง 3 ชนิดหมุนเวียนกันนำเสนอทำนองเพลงพื้นบ้านไทยสี่ภาค โดยมีกีตาร์คลาสสิกเป็นแนวเสียงหลักบรรเลงคู่กับกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์ ต่อมาก็กีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์จับคู่กับกีตาร์ไฟฟ้า และกำหนดให้กีตาร์ไฟฟ้าบรรเลงคู่กับกีตาร์คลาสสิก จากนั้นจึงสลับแนวเสียงโดยให้กีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์ทำหน้าที่เป็นแนวเสียงหลักบรรเลงคู่กับกีตาร์คลาสสิก กีตาร์ไฟฟ้าคู่กับกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์และกีตาร์คลาสสิกคู่กับกีตาร์ไฟฟ้า ทำนองเพลงพื้นบ้านที่ได้รับการสร้างสรรค์เป็นผลงานในอัลบั้มมีจำนวนทั้งสิ้น 24 เพลง²² ได้แก่ ล่องแม่ปิง ฤาษีหลงถ้ำ ลายแมงมุดอมดอก นกไซบินข้ามทุ่ง ลาวดูวอ บุโจ๊ะปี่ซัง เพลงเหย่ย โนเน เพลงเกี่ยวข้าว เสเลเมา บุหรารำไป ปั่นฝ้าย ลายเตี้ยพม่า หักคอไอ้เท่ง ลายลมพัดพร้าว ลายโปงลาง ตันหยง ฝัดกินน้ำ มะพร้าว พานฟาง อ้อจา สร้อยเวียงพิงค์ เพลงบอก ลายออนซอนอีสาน และเต็นกำรำเคียว ผู้วิจัยพบว่า

²² Tat AmaroNU, "24 Thai Regional Folk Songs for Guitar Duet," Youtube Playlist, 24 videos. September 19, 2024, <https://www.youtube.com/playlist?list=PLY127uWeEJb8DO7oZK8iAS5XhNHXJ3MH>.

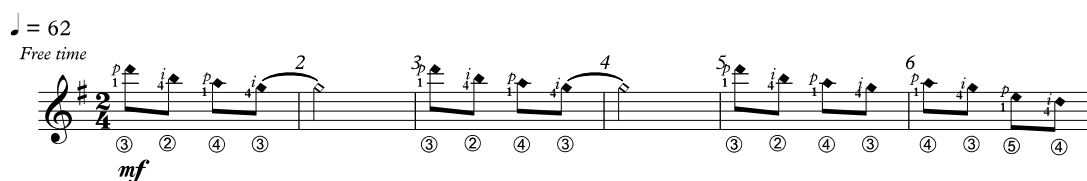
บทเพลงพื้นบ้านดุเอ็ดที่ใช้กีตาร์ฟิงเกอร์บรรเลงมีทั้งสิ้น 16 เพลง ได้แก่ ล่องแม่ปิง ลายแมงภู่ตอมดอก นกไข
บินข้ามทุ่ง บูโจะปี่ซัง เพลงเหย่ย เพลงเกี่ยวข้าว เสเลเมา ปั่นฝ้าย ลายเตี้ยพม่า ลายลมพัดพร้าว ลายโปงลาง
ฝีมดกินน้ำมะพร้าว พานพาง สร้อยเวียงพิงค์ เพลงบอก และเต็นกำรำเคียว

ในบทความฉบับนี้ผู้วิจัยเลือกบทเพลงล่องแม่ปิง บูโจะปี่ซัง เพลงเหย่ย และนกไขบินข้ามทุ่งเป็น
ตัวแทนในการนำเสนอการสร้างสรรค์แนวกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์ทำนองเพลงพื้นบ้านสี่ภาคดุเอ็ด

2. ล่องแม่ปิง

ผู้วิจัยเรียบเรียงให้เริ่มต้นเพลงด้วยการเล่นฮาร์โมนิกด้วยจังหวะอิสระ (Rubato) ซึ่งประพันธ์ทำนอง
ขึ้นมาใหม่เพื่อสร้างบรรยากาศนำเข้าสู่เพลงล่องแม่ปิง (Example 1)

Example 1 Harmonic Pattern in Introduction



ในท่อน A (Example 2) ผู้เรียบเรียงมีแนวคิดการประสานเสียงเพลงล่องแม่ปิงแบบโฮโมโฟนี (ดู
สัญลักษณ์สี่เหลี่ยม) ควบคู่ไปกับแนวของกีตาร์คลาสสิกที่คอยประคองกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์ด้วยโมทีฟ 4 ตัว (ดู
สัญลักษณ์วงกลม)

Example 2 Chordal Harmony

ท่อน B (Example 3) ผู้เรียบเรียงจัดวางแนวประสานเสียงให้กับกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์โดยกระจายคอร์ดเพื่อให้แนวที่สองสลับไปเล่นทำนอง (ดูสัญลักษณ์วงกลม) ต่อมาแนวฟิงเกอร์สไตล์ก็ได้เสริมความไพเราะด้วยการล่อทำนองในช่วงท้ายของวลีเพลง (ดูสัญลักษณ์สี่เหลี่ยม)

Example 3 Broken Chord Fill-In

ผู้เรียบเรียงแต่งแนวประสานเสียงในท่อนที่ 45-50 โดยใช้เทคนิคแทปปี้ง (Tapping) ด้วยนิ้วนางมือซ้ายที่โน้ตตัว D สาย 3 (ดูสัญลักษณ์วงกลมสีน้ำเงิน) และโน้ตตัว G สาย 4 (ดูสัญลักษณ์วงกลมสีแดง) ควบคู่ไปกับโน้ตฮาร์โมนิกและสายเปล่า โดยกลุ่มโน้ตทั้งหมดนี้เป็นการรวมกันของเทคนิคแทปปี้ง ฮาร์โมนิกและการดีดสายเปล่าที่ให้เกิดความต่อเนื่องของจังหวะทำนองที่ซ่อนอยู่ (Example 4)

Example 4 Tapping Technique in the Arrangment

3. บู๊โจ๊ะป๊อซัง

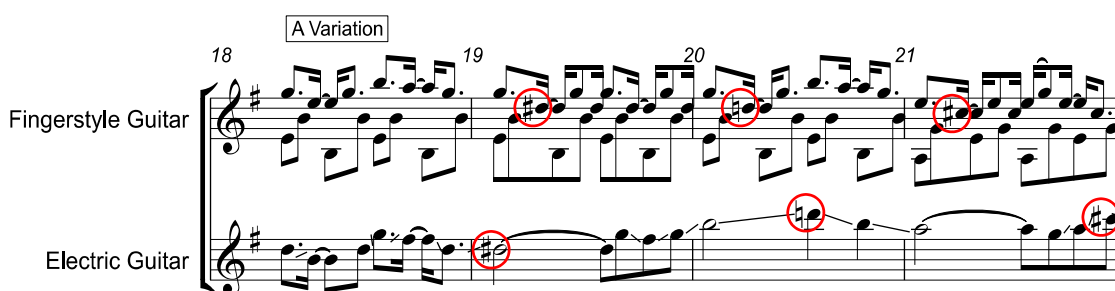
ผู้เรียบเรียงนำเสนอรูปแบบเสียงประสานของเพลงบู๊โจ๊ะป๊อซังด้วยเทคนิคการดีดเบสสลับแบบบูมซิกที่ล่อไปกับทำนองหลัก (Example 5)

Example 5 The Use of Boomchick Technique



ในท่อน A Variation ผู้วิจัยเรียบเรียงเสียงประสานโดยให้คอร์ดเคลื่อนที่ลงทีละครึ่งเสียง คือ Em, EmMaj7, E7, และ E6 เพื่อเพิ่มความน่าสนใจในขณะที่กีตาร์ไฟฟ้าเล่นรูปแบบแปรทำนอง (Example 6)

Example 6 Using Chromatic Approach to Colour the Main Melody



ห้องที่ 26-27 (Example 7) เป็นการซ้ำทำนองเดิมแต่เมื่อถึงห้องที่ 28 ผู้เรียบเรียงวางแผนให้ใช้คอร์ด B7 (ดูสัญลักษณ์วงกลม) เพื่อที่จะนำเข้าสู่การเล่นชิ้นคู่ประสานตามกันของกีตาร์คู่อัดก่อนที่จะกลับเข้าสู่ทำนองหลักอีกครั้ง (ดูสัญลักษณ์สี่เหลี่ยม)

Example 7 The Guitar Duet Playing in Harmony



4. เพลงเหย่ย

แนวคิดสำคัญในการเรียบเรียงเพลงเหย่ยสำหรับกีตาร์คูเอ็คคือ การประยุกต์ใช้กีตาร์ทั้งสองตัวเลียนเสียงเครื่องกระทบ²³ ที่มีส่วนประกอบของทำนองเพียง 2 ระดับเสียงที่มีระยะห่างกันคู่ 2 เมเจอร์ เพลงเหย่ยเป็นเพลงร้องเล่นในโอกาสต่าง ๆ ซึ่งส่วนใหญ่จะฟังออกมาในรูปแบบของจังหวะปรบมือ ผู้เรียบเรียงใช้เทคนิคในงานประพันธ์ประเภทอิมเพรสชันนิซึมมาใช้เป็นแนวทางในการจัดการด้านเสียง ทั้งนี้เพื่อวาดภาพบรรยายภาพของการร้องและการบรรเลงวงกลองยาวพื้นบ้านภาคกลาง ผู้เรียบเรียงเสนอให้กีตาร์คลาสสิกและฟิงเกอร์สไตล์ปรับเสียงเป็นสายเปิดตามแนวทางการประพันธ์เพลงของไมเคิล เฮตเจ็ดซ์ที่สามารถเล่นสายเปล่าได้อย่างอิสระและทำให้มีโน้ตฮาร์โมนิกเพิ่มมากขึ้น²⁴ ซึ่งในเพลงเหย่ยนั้น กีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์และกีตาร์คลาสสิกจะถูกปรับเสียงสายเปล่าให้ต่างไปจากมาตรฐาน โดยกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์ปรับเสียงสายที่ 1 ถึงสายที่ 6 เป็นโน้ต E, A, F#, D, A, D ซึ่งสามารถสะกดเป็นคอร์ด Dadd9 และกีตาร์คลาสสิก คือ D, B, F#, D, F#, B เป็นคอร์ด Bm อีกทั้งการที่ปรับใช้เสียงของโน้ต B ในสายที่ 6 ของกีตาร์คลาสสิกลดต่ำกว่าเสียง มาตรฐานถึงคู่ 4 เพอร์เฟกต์ทำให้ช่วงเสียงของเครื่องดนตรีกว้างขึ้นและสามารถทำเสียงคราง (Drone) ในระดับต่ำที่ทุ้มและลึกกว่าการปรับเสียงแบบมาตรฐาน

ผู้เรียบเรียงเลือกให้กีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์บรรเลงท่อนนำเพียงตัวเดียวด้วยเทคนิคดันสาย (Bending) ผู้เล่นดันสายที่ 2 ขึ้นประสานกันเสียงครางของสายที่ 1 ประกอบกันเพื่อเลียนเสียงของการโห่ร้องในวงกลองยาว “อี โห่ ๆ ๆ ๆ ๆ อี โห้วว” บรรเลงด้วยโน้ต 2 ตัวและใช้เทคนิคการดันสาย (ดูห้องที่ 1-4) และจบด้วยเสียง “อีววววว” ซึ่งมาในรูปของการเล่นคู่แปดโน้ต F# พร้อมกับลากเสียงลง (Glissando) (ดูห้องที่ 5 Example 8)

Example 8 Bending Technique to Imitate the Human Howling



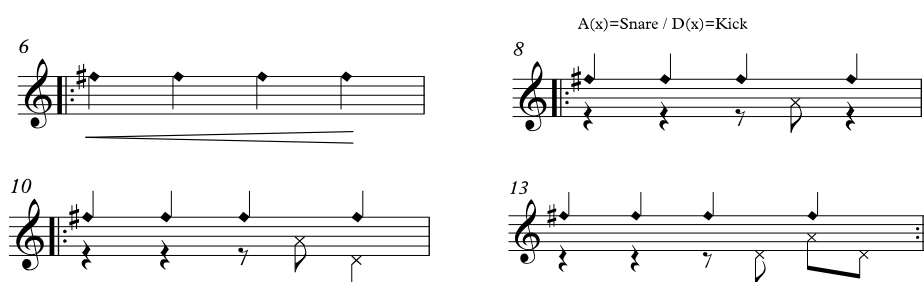
จากนั้นจึงเป็นการเลียนเสียงของวงดนตรีพื้นบ้านที่ค่อย ๆ ททยอยเข้ามาเริ่มต้นจากเสียงฆ้องโหม่ง (ห้องที่ 6) ที่แสดงสัญลักษณ์เป็นโน้ตสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน ผู้บรรเลงใช้นิ้วกลางมือซ้ายตีลงบนเฟร็ตที่ 9 สายที่ 6 ให้เกิดเสียงฮาร์โมนิกโน้ต F# ในขณะที่ต้องหยุดสายอื่นเพื่อไม่ให้มีเสียงรบกวน ต่อมาในห้องที่ 8, 10 และ 13

²³ Gary Lutton, 84.

²⁴ Donovan E Raitt, 13.

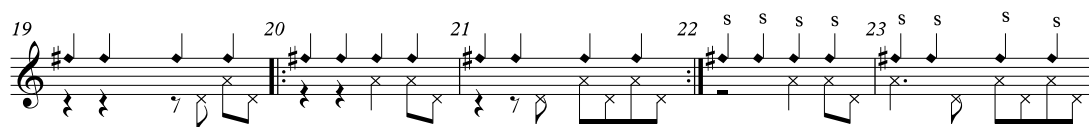
ผู้เล่นใช้มือขวาเคาะลำตัวกีตาร์เป็นกระสวนจังหวะชุดของเสียงกลอง สแนร์และกลองใหญ่ (Snare and Kick) เพื่อเลียนกลองพื้นบ้าน ในที่นี้แสดงด้วยสัญลักษณ์หัวโน้ต x ในช่องที่ 2 (โน้ต A) แทนกลองเสียงสูง และ หัวโน้ต x ใต้บรรทัดห้าเส้น (โน้ต D) แทนกลองเสียงสูง (Example 9)

Example 9 Slapping and Body Percussion Technique



กระสวนจันทะในท้องที่ 19-23 จันทะกลองค่อย ๆ เพิ่มความถี่และความกระชั้นมากขึ้นเรื่อย ๆ
เป็นการส่งสัญญาณให้เห็นถึงการรวมตัวกันของจันทะเครื่องดนตรีวงกลองพื้นบ้าน (Example 10)

Example 10 The Gradual Increase of Rhythm



ห้องที่ 25 (Example 11) ถือเป็นสิ้นสุดการเล่นจิงหะกลอง ต่อมาห้องที่ 26-28 มีการเปลี่ยนกระสวน จิงหะและมุ่นำเสนอทำนองเสียงเบส 2 ตัว ควบคู่ไปกับการเล่นฮาร์โมนิก กล่าวคือ ผู้เรียบเรียงออกแบบให้ มือซ้ายกับมือขวาแยกออกจากกัน โดยมือซ้ายปรับมาใช้เล่นทำนองโดยตีลงบนเฟร็ตที่ 4 (ดูสัญลักษณ์วงกลม สีน้ำเงิน) และเฟร็ตที่ 2 (ดูสัญลักษณ์วงกลมสีแดง) ตามด้วยการใช้มือขวาตีสายพร้อมกันเป็นเสียงฮาร์โมนิก บนเฟร็ตที่ 12 (ดูสัญลักษณ์สี่เหลี่ยมสีแดง)

Example 11 An Emphasis of the Two-Note Quasi Melody



ห้องที่ 47-48 (Example 12 and Figure 1) ผู้เรียบเรียงออกแบบให้มีเทคนิคการบรรเลงแนว ฟิงเกอร์สไตล์ โดยใช้มือซ้ายเคาะลงบนสาย (คุณลักษณะวงกลม) สลับกับการสร้างเสียงฮาร์โมนิกโดยใช้ ด้านข้างของนิ้วชี้มือขวาตีสาย (คุณลักษณะสี่เหลี่ยม)

Example 12 Two-Hand Separation Technique

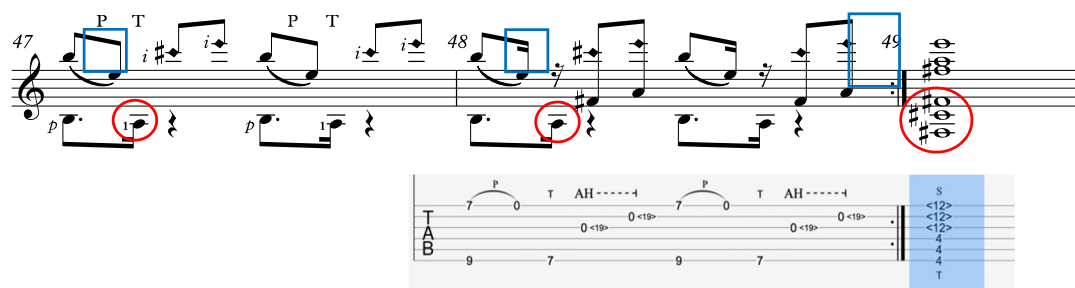
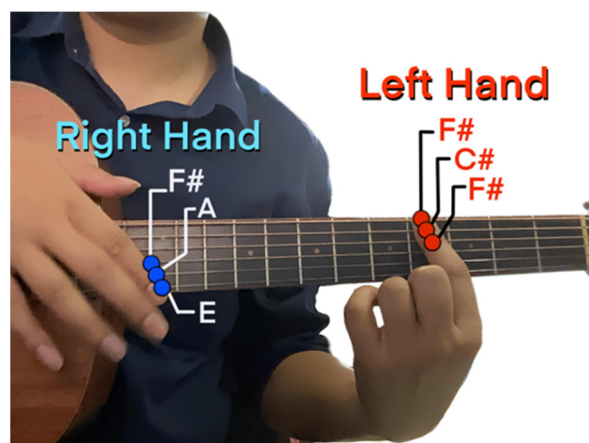


Figure 1 Hand Position



การเรียบเรียงเพลง*เหย่ย*สำหรับกีตาร์คูเอ็ตนั้น กีตาร์ทั้งสองแนวมีบทบาทในการสร้างลีลาจังหวะของการละเล่นพื้นเมืองภาคกลาง ซึ่งเมื่อกีตาร์คลาสสิกใช้เทคนิคสร้างเสียงสนอร์ (Snare Drum Effect) (ดูสัญลักษณ์สี่เหลี่ยม) และการตีลงบนสาย (Tambora) (ดูสัญลักษณ์วงกลม) ควบคู่ไปกับแนวกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์จึงทำให้มีสีสันผสานกันตามลักษณะการเกิดเสียงของกีตาร์แต่ละชนิดได้อย่างลงตัว (Example 13)

Example 13 The Duet and a Musical Enforcement

Musical score for Example 13. It consists of two staves: Fingerstyle Guitar (top) and Classical Guitar (bottom). The Fingerstyle Guitar staff shows measures 12 through 17 with various rhythmic patterns. The Classical Guitar staff shows measures 12 through 17. In measure 11, there is a red box around a note with the annotation '②+③ Bar 11 (snare)'. In measure 17, there is a blue circle around a note with the annotation '⑤ (Tambora)'.

ผู้เรียบเรียงกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์ใช้เทคนิคมือซ้ายเคาะสายให้เกิดเสียงเพาเวอร์คอร์ดคู่ 5 ควบคู่ไปกับกระสวนจังหวะของกลองที่เล่นด้วยมือขวา ส่งผลให้เป็นรูปแบบของจังหวะเพลงที่หนักแน่น ในขณะที่แนวกีตาร์คลาสสิกสร้างสีสันเลียนทำนองพูดโต้ตอบกันระหว่างหญิงชายในเพลง*เหย่ย* (Example 14)

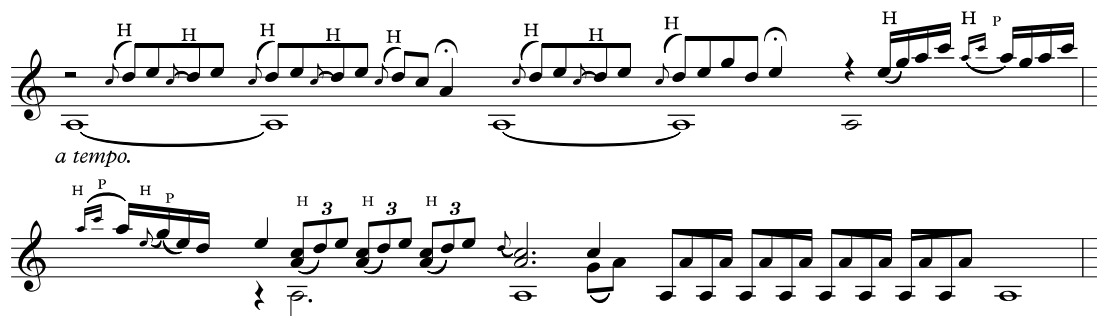
Example 14 Use of Power Chords Along with the Classical Guitar

Musical score for Example 14. It consists of two staves: Fingerstyle Guitar (top) and Classical Guitar (bottom). The Fingerstyle Guitar staff shows measures 32 through 36. In measure 33, there is a red box around a power chord with the annotation 'B'. The Classical Guitar staff shows measures 32 through 36 with various rhythmic patterns.

5. นักไซบินข้ามทุ่ง

นักไซบินข้ามทุ่งเป็นทำนองเพลงอีสานที่ผู้วิจัยได้แต่งท่อนนำขึ้นใหม่ด้วยรูปแบบจังหวะที่ไม่ยึดติดอยู่กับความเร็วหรือการนับจังหวะห้องเพลง ท่อนนี้แนวกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์บรรเลงต่อจากคลาสสิกเพื่อให้เกิดบรรยากาศของการพบปะแนะนำตัวเองระหว่างนักกีตาร์คูเอ็ตทั้งสองคน

Example 15 Isaan-like Melodic Movement



เทคนิคสำคัญของเพลงนกอไซบินข้ามทุ่ง คือ การที่ผู้เรียบเรียงวางแผนให้กีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์ทำหน้าที่เป็นจังหวะของคอร์ด ความน่าสนใจของการเรียบเรียงอยู่ที่การใช้ข้อมือขวาเคาะลงบนผิวหน้าของกีตาร์แทนเสียง Low-Kick ของกลองชุด (ดูวงกลมสีน้ำเงิน) ในขณะที่หากใช้นิ้วมือขวาเคาะที่ขอบบนของกีตาร์จะแทนเสียง High-Snare (ดูวงกลมสีแดง) ผู้เรียบเรียงพัฒนาสัญลักษณ์แทนเสียงเพื่อบันทึกโน้ตสากลโดยให้โน้ต F แทน Low-Kick และโน้ต C แทน High-Snare เล่นสลับกันไปตามกระสวนจังหวะเข้บัตหนึ่งชั้น (Example 16)

Example 16 High and Low Sound Body Percussion



หากกล่าวถึงแนวทางการเรียบเรียงเพลงให้อยู่รูปของกีตาร์ดูเอ็ด ผู้เรียบเรียงเลือกให้ท่อน A ของกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์ทำหน้าที่ประสานเสียงในลักษณะของจังหวะคอร์ดเต็มรูปแบบ ในขณะที่กีตาร์คลาสสิกบรรเลงทำนองหลักควบคู่ไปกับการประสานเสียงด้วยเบส ผู้เรียบเรียงเพิ่มความน่าสนใจด้วยกลุ่มคอร์ดในจังหวะที่ 2 และ 4 (ดูสัญลักษณ์สี่เหลี่ยม) ควบคู่ไปกับการเคาะสายเสียงเบสและใช้เทคนิคสเลอร์เพื่อบันทึกโน้ตสากล (ดูสัญลักษณ์วงกลม) ซึ่งทำให้เกิดลีลาสำเนียงพื้นเมืองอีสาน (Example 17)

Example 17 Chordal Rhythm

ในท่อน B (Example 18) ผู้เรียบเรียงเลือกให้กีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์พัฒนาแนวทำนอง (Motif Development) โดยเลียนเสียงซำกระสวนจันทระในขณะที่กีตาร์คลาสสิกถูกเลือกให้เล่นเสียงประสานที่แทรกการสอดทำนองโต้ตอบกับแนวกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์ เพื่อให้เกิดเป็นดนตรีหลากหลายแนว อีกทั้งเพิ่มสีสันให้กับท่อน B ที่ผู้เรียบเรียงตั้งใจให้เป็นท่อนพัฒนาทำนอง (Development Section)

Example 18 Fingerstyle Guitar with Melodic Embellishment

สรุปผลการวิจัย (Conclusion)

เครื่องดนตรีประเภทกีตาร์ ได้แก่ กีตาร์โปร่งสายเหล็ก สายไนลอนหรือกีตาร์ไฟฟ้า สามารถนำมาใช้บรรเลงเพื่อความบันเทิงและอยู่ในกระแสความนิยมของสังคมในทุกยุคทุกสมัย กีตาร์โปร่งสายเหล็กหรือกีตาร์โฟล์คที่ได้บุกเบิกอัตลักษณ์เฉพาะทางในรูปแบบของกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์นั้น เริ่มมีบทบาทมากขึ้นในสังคมปัจจุบันจากการที่มิกกีตาร์ระดับโลกได้ประพันธ์หรือเรียบเรียงเพลงในแนวฟิงเกอร์สไตล์ให้กับตนเอง และได้

มีการนำไปบรรเลงกันแพร่หลายในกลุ่มผู้ชื่นชอบกีตาร์อะคูสติค บทความฉบับนี้นำเสนอการสร้างสรรค์แนวกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์ทำนองเพลงพื้นบ้านสี่ภาคดูเอ็ดโดยนำทำนองเพลงล่องแม่ปิง บูโง๊ะปั้ง เพลงเหย่ย และนกไชบินข้ามทุ่งมาเรียบเรียงใหม่ในรูปแบบของเพลงร่วมสมัย ผู้วิจัยเรียบเรียงล่องแม่ปิงโดยสร้างเสียงประสานประกอบแนวทำนองในแต่ละห้องอย่างเรียบง่าย จากนั้นในท่อน B จึงสลับให้กีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์ทำหน้าที่ดีดกระจายคอร์ด อีกทั้งยังมีการใช้นิ้วมือขวาเล่นฮาร์โมนิกและเคาะสายให้เกิดเสียงโดยมีกีตาร์แนวที่สองเล่นแนวทำนองในช่วงเสียงต่ำประสานกันไป ทำนองเพลงพื้นบ้านภาคใต้ บูโง๊ะปั้ง ถูกเรียบเรียงให้มีการใช้เทคนิคสลับเบสแบบบูมซิกเป็นส่วนสำคัญในการสร้างเสียงประสาน การเคลื่อนที่ของคอร์ดเป็นไปอย่างน่าสนใจโดยมีการเคลื่อนที่ของคอร์ดแบบโครมาติกมาเพื่อช่วยสร้างสีสันให้กับบทเพลง ในขณะที่กีตาร์ไฟฟ้าแนวที่สองบรรเลงทำนองคลอและประสานเสียงล่อไปกับแนวฟิงเกอร์สไตล์อย่างลงตัว ผู้วิจัยเรียบเรียงเพลงเหย่ยจากแนวคิดการประพันธ์ดนตรีอิมเพรสชันนิซึมที่กำหนดให้กีตาร์ดูเอ็ดเลียนจังหวะกลองพื้นบ้านภาคกลาง เช่น เลียนเสียงฮาร์โมนิกจากการตีลงบนสายหรือการใช้มือขวาเคาะลงบนส่วนต่าง ๆ ของลำตัวกีตาร์ให้เกิดเสียง²⁵ ส่วนทำนองที่พบในเพลงเหย่ยนั้น เป็นเพียงภาพบรรยากาศความทรงจำของการละเล่นพื้นบ้าน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการประสานเสียงในอิมเพรสชันนิซึม ในขณะที่เพลงนกไชบินข้ามทุ่งเป็นเพลงอีสานที่มีลีลาสนุกสนาน กีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์จึงมีบทบาทสร้างสีสันให้กับจังหวะที่รุกร้ามีชีวิตชีวาด้วยเทคนิคเคาะสายและ สเลอร์ ก่อนที่กีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์บรรเลงเลียนกระสวนจังหวะกลองด้วยการเคาะบนขอบและไม้ด้านหน้าซึ่งทำให้เห็นการใช้เทคนิควิธีการเรียบเรียงได้อย่างเหมาะสม จึงกล่าวได้ว่า ข้อค้นพบของงานวิจัยชิ้นนี้สามารถนำไปต่อยอดในการสร้างสรรค์ การเรียบเรียงบทเพลงสำหรับกีตาร์ในอนาคต

²⁵ Donovan E Raitt, 25.

Bibliography

- Berlin, Brian Douglas. "Content Analysis of Guitar Repertoire for Young People: The Michelson and Suzuki Collections." DME diss., Liberty University, 2021.
- Caluda, Glenn Joseph. "The Development of a Method for Teaching Fundamentals of Guitar to College Students in Music Education and Music Therapy Curricula." PhD diss., Louisiana State University, 1985.
- Gustafson, Grant. "Class Guitar in Middle School: The Guitar, an Ideal Instrument for Students in Middle School, can be used to Study Music of all Genres and Styles." *Music Educators Journal* 83, 1 (1996): 33-38.
- Lutton, Gary. "Contemporary Steel-String Fingerstyle Guitar: Developing New Vocabulary and Improvisational Approaches." PhD diss., Uls University, 2019.
- Meltz, Joan A. "The Guitar as a Classroom Instrument." *American Music Teacher* 26, 2 (1976): 12-15.
- Mongkon, Khong. (Lecturer, Western Music Department, Faculty of Humanities and Social Sciences, Rajanagarindra Rajabhat University), Interview by Kawin Phusrithet. September 24, 2023. (in Thai)
- Prato, Diego Enrique. "Developing Unification in the Teaching and Learning of Jazz and Classical Guitar." PhD diss., University of Salford, 2017.
- Raitt, Donovan E. "The Music of Michael Hedges and the Re-Invention of Acoustic Fingerstyle Guitar." Master's Degree, California State University, 2011.
- Sawaingam, Settasak, and Chalerm Sak Pikulsri. "Concept and Music Composition for Fingerstyle Guitar of Pijak Weerathai." *Journal of Fine and Applied Arts, Khon Kaen University* 12, 2 (2020): 1-21. (in Thai)
- Suwanpakdee, Suppabhorn. "Sounds of Lisu Music to New Music for Guitar and String Quartet." *Malaysian Journal of Music* 7 (2018): 159-179.
- Tat AmaroNU. "24 Thai Regional Folk Songs for Guitar Duet." Youtube Playlist, 24 videos. September 19, 2024. <https://www.youtube.com/playlist?list=PLY127uWeEJb8DO7oZK8iAS5XhNHXJ3MH>.

- Taychasay, Taya. “Rong-Ngeng Song Arranged for Flamenco Guitar Style.” *Parichart Journal* 34, 2 (2021): 201-215. (in Thai)
- Weangsamut, Rattasat, Chalernsak Pikulsri, and Pongpitthaya Sapaso. “Creative Work for Guitar Sonata of Isan Melodies.” *Rangsit Music Journal* 17, 1 (2022): 88-103. (in Thai)
- Weerathai, Pijak. (Visiting Lecturer, Western Music Department, Faculty of Fine and Applied Arts, Khon Kaen University). Interview by Kawin Phusrithet. October 1, 2023. (in Thai)
- Wisaijorn, Danuchate. “Isaan Music Composition for Classical Guitar.” *Journal of Graduate School Pitchayatat, Ubon Ratchathani Rajabhat University* 14, 1 (2019): 49-57. (in Thai)